

DIUMENGE 5 DURANT L'ANY C 2013

El profeta Isaïes rep la seva missió en una visió grandiosa en el temple de Jerusalem. Es sentia indigne de ser portaveu de Déu, però Déu purifica els llavis del pecador que és i es presenta a si mateix.

La comunitat de Corint posava en dubte la Resurrecció dels morts. Pau els diu que la Resurrecció és el cor de la fe en Crist i el que és més important anunciar.

Jesús arriba de cop a la vida de quatre pescadors. La pesca ha estat dolenta, però Jesús s'hi mescla i és el miracle! Pere i els seus companys són transformats, capgirats; Pere, com Isaïes, es sent pecador, però Jesús el crida i ells es posen a seguir el mestre.

La taula de la paraula

PRIMERA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

L'aprofundiment de la primera lectura és presa de les notes comentaris del P. Alonso Schöeckel, en los Libros Sagrados, vol. Isaías.

La primera lectura d'aquest diumenge ens fa llegir la vocació d' Isaïes. "Ell mateix ens narra la seva experiència religiosa profunda, la seva missió divina i un missatge que enquadra part de su activitat. Tot i que avui la llegim com capítol 6, començant el "llibre de l'Emmanuel", aniria millor al començament de tot el llibre (com en el cas de Jeremies i Ezequiel).

La vocació es situa " l'any 739". Isaïes es troba probablement en el temple, o al menys la visió el transporta al temple. Allí veu Déu com un rei en majestat, assegut en un tron aixecat sobre uns graons i una estrat. No diu res dels

querubins que sostenen el tron de Déu. No descriu la figura en particular, sinó tan sols els plecs del mantell reial, que s'escampa tot al voltant, omplint tot el temple: vaig veure el Senyor assegut en un tron alt i prominent. Els plecs del seu mantell omplien el temple. L'assistien, drets, uns serafins...

El text del leccionari ha deixat la segona part del v. 2 (cada uno con seis alas: con dos alas se cubrían el rostro, con dos alas se cubrían el cuerpo, con dos alas se cernían".

La cort de Déu "són serafins, sers celestes en forma de dracs, el nom dels quals són en relació amb el foc o el llamp, es mantenen drets, com els cortesans prop del rei assegut en el seu tron; tenen tres parells d'ales, amb les quals es cobreixen en senyal de respecte la cara i la nuesa.

Entonen un càntic alternant, o clamor dialogat. El nom de Déu és "Senyor dels exèrcits, és a dir, dels estels i constel·lacions com a hosts ordenades del cel, i també dels elements atmosfèrics com exèrcit al seu servei. L'atribut que es dona a Déu és "sant", que parla de la transcendència absoluta de Déu, fascinant i terrible per a l'home, atractiu i abrusador. La seva glòria és manifestació de la seva majestat, com esplendor sense figura que es pugui abastar, present i manifesta a "tota la terra", que és ell lloc d'habitació de l'home. En el cant dels serafins el temple s'eixampla fins una dimensió còsmica de cel – exèrcits - terra – "plenitud"-. (que cridaven l'un a l'altre: «Sant, sant, sant és el Senyor de l'univers, tota la terra és plena de la seva glòria.»)

El gran cor produeix una espècie de terratrèmol que estremeix el temple, mentre la "glòria" es cobreix i defensa amb fum que omple el temple. (Aquell crit feia estremir els muntants de les portes i l'edifici s'omplia de fum.)

Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que som un home de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers.» Llavors un dels serafins volà cap a mi, duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat.» Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «¿Qui enviaré? ¿Qui ens hi anirà?» Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi.»

A la reacció del temple inanimat li segueix la reacció del profeta quan pren consciència de si mateix, en presència de la Majestat. La santedat de Déu li fa sentir dolorosament com una espècie de pànic, la seva impuresa humana. La impuresa la sent als llavis, preparant la seva vocació; els "lavis" fan referència al llenguatge, tal vegada en contrast amb el cant a la santedat que ha escoltat. No pot unir-se al cant dels serafins i ha de morir pel que han vist els seus ulls: Déu rei. Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que som un home de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers.»

El serafí porta a terme el ritu de purificació que neteja els llavis (el llenguatge) preparant Isaïes per a la seva vocació profètica. El foc de l'altar és sagrat, s'empra en els holocausts. El serafí explica el sentit del ritus, espècie de sagrament que perdona pecat i culpa: purificació per mitjà del foc, sense destruir (Llavors un dels serafins volà cap a mi, duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat.»)

Preparat així, el profeta finalment escolta la veu del Senyor que inicia el diàleg. La vocació profètica és missió o enviament per actuar en nom del Senyor, per salvar, per fer minvar, per mitjà de la paraula, la distància entre Déu i l'home. Isaïes es mostra disposat per a la vocació que se li suggereix; però ell només es pot presentar i oferir-se, únicament Déu el pot enviar. (Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «¿Qui enviaré? ¿Qui ens hi anirà?» Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi.»)

PROCLAMAR AQUEST TEXT

El lector prestarà atenció, per a millor proclamar aquest text, a

remarcar:

1. *la datació de la vocació del profeta:* L'any que va morir el rei Ozies
2. *la visió en el temple:* vaig veure el Senyor assegut en un tron alt i prominent. Els plec del seu mantell omplien el temple. L'assistien, drets, uns serafins que cridaven l'un a l'altre: «Sant, sant, sant és el Senyor de l'univers, tota la terra és plena de la seva glòria.» Aquell crit feia estremir els muntants de les portes i l'edifici s'omplia de fum
3. *La reacció d'Isaïes davant del Déu sant:* Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que sóc un home de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers.
4. *El ritu de purificació:* Llavors un dels serafins volà cap a mi, duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat.»
5. *Distingir amb un to de veu l'inici del diàleg de Déu:* » Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «¿Qui enviaré? ¿Qui ens hi anirà?»
6. *La disposició – presentació d'Isaïes davant de la proposta de Déu:* Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi.»

Salm 137

SEGONA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

La carta als Corintis vol respondre a problemes d'aquesta comunitat cristiana. La magnífica pàgina que llegim avui es deu a que alguns posaven en dubte la resurrecció dels morts. Per Pau aquest punt és inseparable de la fe en la Resurrecció de Crist. Recorda

sobre què és fonamenta la seva certesa: el testimoni dels Apòstols i de centenars de germans i, sobre tot la seva pròpia trobada amb el Ressuscitat. El terme “s’aparegué” correspon a una paraula que significa “se fer veure”, es mostrà. Pau no ho desenvolupa més. La verdadera Bona Nova, la que salva i, per tant, al que un s’ha d’atendre, es resumeix en tres breus frases: Crist, com deien ja les Escriptures, morí pels nostres pecats, que fou sepultat i

que al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità

Es tracta del més antic “credo” i l’essencial de la fe. Açò és el que cal transmetre i el que canvia la vida:

1. Crist, morí pels nostres pecats, com deien ja les Escriptures
2. que fou sepultat
3. i que al tercer dia, ressuscità com deien ja les Escriptures,
4. Que després s’aparegué a Quefes i després als dotze.

1. *Que Crist morí pels nostres pecats és creença primordial de la fe cristiana. A 1 Tes diu senzillament: Creiem que Jesús morí i ressuscità”. Però aquest antic credo empra el títol diví com a nom: Crist morí. En la forma d’entendre les coses, el Messies es caracteritza abans que tot per aquesta realitat: Crist morí (per llevar) pels nostres pecats.*
2. *pels nostres pecats és un reflex directe del text de la LXX per Isaïes 53. Si el judaisme no interpretava aquest text messiànicament (almenys no en funció d’un Messies personal), i sense connexió immediata entre la mort de Jesús i l’idea de que la seva mort va ser “pels nostres pecats”, hem de dir que qui féu aquesta connexió és Jesús mateix. Les evidències apunta a açò, especialment al darrer Sopar, amb la interpretació de la seva mort amb el llenguatge d’Isaïes 53 com quelcom que és per vosaltres.*

Es tracta del llenguatge de la expiació. Quan diu que Crist va morir pels nostres pecats, el credo pressuposa un allunyament, alienació entre Déu i els homes a causa de la rebel·lia i el pecat de l’home, la pena del qual és la mort. La mort pels nostres pecats vol dir que un va morir a favor d’altres per a satisfer la pena i superar el distanciament, l’alienació. (Un va morir per tots...) Segons les Escriptures, no es tracta d’un passatge determinat, sinó de l’Escriptura presa com una realitat més ampla, de l’Antic Testament. Segons les Escriptures, Déu havia estipulat que la mort d’un anyell sense taca havia de formar part del rescate d’Israel de l’esclavitud d’Egipte (sopar pasqual de la sortida d’Egipte). Açò va passar a formar part del sistema sacrificial en el qual els animals “duien, portaven, els pecats” del poble el Dia de la Expiació (Yom Kipur). Aquest llenguatge és usat per Isaïes 53 per a descriure aquell que com un anyell dut a l’escorxador va llevar els pecats del poble.

Va Ser sepultat: serveix per a verificar la realitat de la mort.

Va ressuscitar segons les Escriptures. Aquí, a diferència dels anteriors, el verb és un passiu perfecte (ell ha estat ressuscitat (aixecat) verb tècnic per a designar la resurrecció), la qual cosa dóna a entendre que va ser ressuscitat però que encara viu.

(Gordon FEE: The New International Commentary on the New Testament. The First Epistle to the Corinthians, p. 817- 822).

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Serà bo que el Lector tengui en compte la primera part d’aquest text:

La introducció a la resposta de Pau: Germans, [us recordo la Bona Nova que us vaig anunciar i que vosaltres acollíreu; fins ara us hi manteniu fermes i per ella obteniu la salvació. No crec pas que us convertíssiu en va a la fe. Per tant, si encara ho reteniu, recordau amb quines paraules us vaig anunciar la Bona Nova

Remarcar bé el Credo que Pau ha rebut (sense presses):

Primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo mateix havia rebut, és a dir, que Crist, com deien ja les Escriptures, morí pels nostres pecats, que fou sepultat i que al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità. Que després

s'aparegué a Quèfes i després als dotze. Després s'aparegué a més de cinc-cents germans a la vegada; molts d'aquests encara viuen, però alguns ja són morts.

El testimoni personal de l'Apòstol: Després s'aparegué a Jaume, i més tard a tots els apòstols. Finalment, el darrer de tots, com un que neix fora de temps, se m'aparegué fins i tot a mi.

[Perquè jo som el més petit dels apòstols i ni tan sols mereixo que em diguin apòstol, perquè vaig perseguir l'Església de Déu. Però per gràcia de Déu som el que som, i la gràcia que ell m'ha donat no ha estat infructuosa. Al contrari, he treballat més que tots, no jo, sinó la gràcia de Déu, que ha treballat amb mi. Però ¿què hi fa?] Tant si som jo, com si són ells, això és el que tots predicam, i açò és el que vosaltres heu cregut.

PER APROFUNDIR L'EVANGELI

Lluc ha retardat fins aquest moment la vocació dels primers deixebles, mentre que Marc ho fa al principi del ministeri de Jesús (1, 16-20); la seva resposta immediata, preparada per la fama del seu ministeri (Lc 4, 14. 44), és psicològicament més comprensible. El passatge és compost, i s'hi poden distingir tres elements:

- l'escenificació detallada d'un discurs de Jesús (vv. 1-3), paral·lela a Mc 4, 1s
- la pesca miraculosa (vv. 4-10^a);
- la vocació de Simón (10b -11), en relació a Marc 1, 7. 20.

1-3: Llac de Genesaret" és una designació de Lluc més precisa que la popular de "mar de Galilea" (Mc 1, 16); 7, 31). A Lluc, el "llac" és un factor més teològic que geogràfic: és el lloc de manifestacions que demostren el poder de Jesús (8, 22-25).

4 s. Les paraules de Simó subratllen la naturalesa miraculosa de la pesca subsegüent; si durant la nit, l'ocasió propícia per a la pesca, no havien aconseguit res, intentar-lo durant el dia estava, humanament parlant, condemnat al fracàs.

6 s. Els "companys" es nomenen en el v. 10.

8 s ". Simó Pere" aquí només en Lluc, es troba a l'epíleg del quart evangeli (*Jn 21, 2. 3. 7). Pere, profundament commogut pel miracle, va caure de genolls i espontàniament va declarar la seva indignitat davant la intervenció sobrenatural (recordi's la primera lectura d'aques diumenge). Es dirigeix a Jesús, tractant-lo de "Senyor" en comptes de "Mestre " (v. 5). D'açò no se'n segueix per aquest motiu ,en aquells dies , Pere reconegué Jesús com el Messies; va reconèixer el seu poder miraculós. La reacció de Pere, que ja havia estat testimoni de la curació miraculosa de la seva sogre (4, 38 s), ha semblat estranya a alguns que no reconeixen o no admeten que sigui aquest l'escenari cronològic adequat del fet.

10 s. Jaume i Joan se senten esglaiats pel mateix terror religiós; Jesús els dirigeix paraules tranquil·litzadores: "No tingueu por" (*cf. 1, 13. 30; 2, 10). El simbolisme de la pesca miraculosa s'aclareix ara: des d'ara Pere serà pescador d'homes, a partir d' ara destaca com cap. La crida, no obstant això , no es dirigeix a ell sol; també els altres segueixen Jesús (v. 11). Lluc especifica que ho van deixar tot (5, 28.; 11, 41, etc). (W. J. Harrinton, L'Evangelí segons sant Lucas, p.121-122). I açò per seguir Jesús (tema important a Lluc aquest del seguiment).

Ha de tenir-se en compte el simbolisme del mar, lloc fosc, residència del mal, per als antics. Pescar, treure del mar a les persones, contràriament al que passa amb els peixos (moren), és donar-los vida, salvar-los.